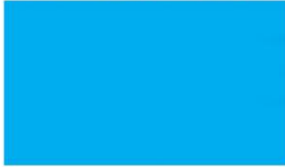
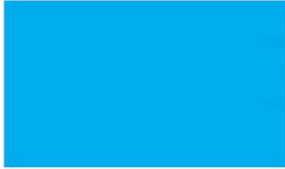

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W GDAŃSKU
Partner w rozwoju. WUP. Pomorze

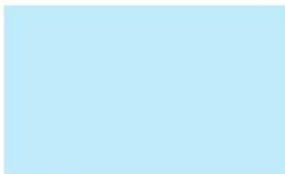
RYNEK PRACY

województwa pomorskiego

2016

informacja roczna

JEDNOSTKA SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Rynek pracy województwa pomorskiego w 2016 roku

Sytuację na rynku pracy województwa pomorskiego w 2016 r. ukształtowała sprzyjająca sytuacja gospodarcza. Znaczący wpływ na rozwój regionu i poziom zatrudnienia miały liczne inwestycje realizowane lub oddane do użytku. W 2016 r. między innymi zakończono budowę tunelu drogowego pod Martwą Wisłą, otwarto terminal kontenerowy DCT2 w Porcie Północnym w Gdańsku, zmodernizowano linię kolejową z Pruszcza Gdańskiego do portu w Gdańsku wraz z budową nowego mostu na Martwej Wiśle, zakończono pierwszy etap obwodnicy Kartuz, przekazano do użytku nowe pociągi Szybkiej Kolei Miejskiej, otwarto Galerię Metropolia w Gdańsku Wrzeszczu oraz Aquapark w Redzie. Nadal prężnie rozwijał się sektor usług wspólnych w Trójmieście – przykładowo w 2016 r. firma Fujifilm otworzyła w Gdańsku nowe centrum realizujące procesy operacyjne dla Fujifilm w Europie głównie w dziedzinie finansów, zaopatrzenia i zasobów ludzkich, szwedzka firma Eltel uruchomiła centrum usług wspólnych, które ma być dostawcą usług technicznych świadczonych na rzecz operatorów kluczowych infrastruktur sieciowych sieci energetycznych, telekomunikacyjnych i komunalnych w Europie, inna szwedzka firma DGC uruchomiła swoje centrum IT, które będzie odpowiedzialne za tworzenie nowoczesnych systemów do zarządzania procesami biznesowymi.

Inwestycje infrastrukturalne oraz otwieranie nowych firm miało odzwierciedlenie w dynamicznym przyroście ofert pracy w regionie. Od trzech lat utrzymuje się tendencja wzrostowa liczby wolnych miejsc pracy zgłaszanych do urzędów pracy przez pomorskich pracodawców - w 2016 r. zgłoszono ponad 100 tys. miejsc pracy, tj. dwa razy więcej niż w roku 2013. Sukcesywnie, w tym samym czasie, wzrastała także liczba ofert pracy dla województwa pomorskiego publikowanych na portalach internetowych i ofert dostępnych w przeglądarkach internetowych.

W związku z rosnącym popytem na pracowników dynamicznie z roku na rok spada poziom bezrobocia w Pomorskiem - w okresie ostatnich 4 lat (grudzień 2012 – grudzień 2016) liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 50,5 tys. osób. W grudniu 2016 r. w stosunku do grudnia roku poprzedniego spadek liczby bezrobotnych w regionie wynosił ponad 17% i była to czwarta najwyższa dynamika spadku w Polsce. W konsekwencji stopa bezrobocia (7,3%) w województwie pomorskim należała do najniższych w kraju – w końcu 2016 r. była niższa od poziomu krajowego o 1,0 pkt proc.

Z punktu widzenia pracowników sytuacja na regionalnym rynku pracy poprawiła się – szybciej i łatwiej można znaleźć zatrudnienie. **Z punktu widzenia pracodawców pojawił się problem niedoboru odpowiednich kadr w niektórych zawodach i branżach.**

Deficyt pracowników zarówno w branżach silnie rozwijających się, jak i w branżach tradycyjnych dla regionu spowodował **zwiększone zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem cudzoziemców**, w szczególności obywateli Ukrainy. W 2016 r. w porównaniu do roku poprzedniego odnotowano ponad 2,5 krotny wzrost zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego oświadczeń o zamiarze

powierzenia wykonywania pracy obywatelom zza wschodniej granicy. Pomorscy pracodawcy deklarowali chęć zatrudnienia ponad 67 tys. cudzoziemców, tj. średnio 5,6 tys. osób miesięcznie.

Sektorem, w którym obserwuje się największe redukcje zatrudnienia w województwie pomorskim jest sektor finansowo-bankowy. W sektorze tym dokonują się liczne zmiany konsolidacyjne jednostek, a także zmiany technologiczne systemów bankowych i obsługi klienta, które wymuszają zwolnienia pracowników. Na ogólną liczbę osób zwolnionych grupowo w 2016 r. (0,6 tys.) ponad 40%z stanowili pracownicy tego sektora. **Od dwóch lat liczba zwolnień grupowych pozostaje na zbliżonym poziomie.**

Należy dodać, że w 2016 r. sytuacja demograficzna ludności województwa pomorskiego na tle innych regionów Polski kształtowała się bardzo korzystnie. **W Pomorskiem odnotowano najwyższą w kraju liczbę urodzeń na 1 000 mieszkańców 11,2** (w kraju 9,9) oraz **najwyższy wskaźnik przyrostu naturalnego 2,0** (w kraju -0,2). **Dodatknie saldo migracji stałej na 1 000 mieszkańców¹** zaobserwowano w 2016 r. jedynie w 5 województwach, wśród których województwo pomorskie uzyskało drugi po województwie mazowieckim wynik - przyrost ludności na 1 000 mieszkańców w mazowieckim wynosił 2,4 osoby, a w pomorskim 1,5 osoby.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej

- ✓ Według danych Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)² w województwie pomorskim w IV kwartale 2016 r. liczba ludności w wieku 15 lat i więcej uległa zmniejszeniu (o 2,3%) i wynosiła 1 809 tys.
- ✓ Populacja aktywnych zawodowo³ w wieku 15 lat i więcej była niższa niż przed rokiem (o 1,6%) i wynosiła 1 048 tys. osób. Zmniejszenie aktywnych zawodowo w regionie wynikało ze spadku liczby bezrobotnych (o 3,3%), jak i liczby pracujących (o 1,5%).
- ✓ Liczba biernych zawodowo⁴ wynosiła 761 tys. osób i w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego zmniejszyła się o 26,0 tys. osób (o 3,3%). Populacja biernych zawodowo zmniejsza się od dwóch lat - spadek w okresie IV kwartał 2014 – IV kwartał 2016 wyniósł 42 tys. osób (5,2%).
- ✓ Według BAEL stopa bezrobocia osób w wieku 15 lat i więcej wyniosła w Pomorskiem 5,6% (w Polsce 5,5%) i była o 0,1 pkt. proc. niższa od notowanej przed rokiem.

¹ Oznacza przyrost/ubytek ludności danej jednostki administracyjnej/kraju na skutek migracji stałej przypadający na 1 000 mieszkańców tej jednostki/kraju (wg stanu na połowę badanego okresu).

² Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności - kwartalne badanie Głównego Urzędu Statystycznego obejmuje wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych. Metodologia BAEL oparta jest na definicjach zalecanych do stosowania przez Międzynarodowa Organizację Pracy i Eurostat.

³ Ludność aktywna zawodowo (inaczej mówiąc siła robocza) są to osoby w wieku 15 lat i więcej, które w badaniu BAEL zostały uznane za pracujące lub bezrobotne.

⁴ Ludność bierna zawodowo, tzn. pozostająca poza siłą roboczą, są to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w badaniu BAEL nie zostały zakwalifikowane jako osoby pracujące lub bezrobotne.

✓ Spadkowi stopy bezrobocia w Pomorskiem towarzyszyły nieznaczne wzrosty współczynnika aktywności zawodowej⁵

i wskaźnika zatrudnienia⁶. Wzrosty te wynikały głównie z szybszego spadku populacji 15 lat i więcej niż ludności aktywnej zawodowo.

✓ Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale 2016 r. wynosił 57,9% (w kraju 56,3%) i był o 0,4 pkt. proc. wyższy niż przed rokiem. Wśród województw w kraju pomorskie wyróżniało się najwyższym (po województwie mazowieckim) poziomem tego wskaźnika.

✓ Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2016 r. wynosił 54,7% (w kraju 53,2%) i wzrósł o 0,5 pkt. proc. Był to trzeci (po województwie mazowieckim i wielkopolskim) najwyższy wskaźnik zatrudnienia w kraju. Wskaźnik zatrudnienia wzrastał w województwie pomorskim nieprzerwanie od 2012 r.

✓ Dla mieszkańców regionu w wieku 20-64 lata wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2016 r. wynosił 70,7% (dla mężczyzn 79,0%, dla kobiet 62,5%). Najwyższy poziom wskaźnika zatrudnienia dotyczył mężczyzn w wieku 25-54 lata i wynosił 89,0%, dla kobiet w tym wieku - 71,7%.

Bezrobocie rejestrowane w powiatowych urzędach pracy

Stan i struktura

Obniża się poziom bezrobocia rejestrowanego w województwie pomorskim. W 2016 r. **dynamika spadku liczby bezrobotnych utrzymała wysoki poziom** – bezrobocie zmniejszyło się o ponad 1/6 (grudzień 2015 - grudzień 2016).

✓ W końcu 2016 r. w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego zarejestrowanych było **64,1 tys.** osób bezrobotnych, tj. o 13,5 tys. mniej niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Jest to jeden z najniższych poziomów bezrobocia odnotowanych od 1999 r. (tj. od powstania województwa pomorskiego).

✓ Dynamika spadku bezrobocia w regionie wyniosła 17,4% i była wyższa niż średnia dla Polski (14,6%). Województwo pomorskie znalazło się na czwartym miejscu wśród województw pod względem największej dynamiki spadku liczby bezrobotnych.

✓ Spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach województwa pomorskiego. Najbardziej bezrobocie zmniejszyło się w powiecie lęborskim – o 28,7% (o 0,9 tys. osób), najmniej w powiecie kwidzińskim o 6,3% (o 0,2 tys. osób).

⁵ Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii, wyróżnionej ze względu na płeć i wiek.

⁶ Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii, wyróżnionej ze względu na płeć i wiek.

- ✓ Znaczny wzrost liczby bezrobotnych odnotowano wśród bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 75,2%).
- ✓ Spadek liczby bezrobotnych dotyczył większości kategorii. Bardziej dynamicznie niż liczba bezrobotnych ogółem zmniejszała się m.in. liczba długotrwale bezrobotnych (o 19,3%) i osób do 30 roku życia (o 21,3%); nieco wolniej zmniejszała się liczba kobiet (o 13,7%) i osób po 50 roku życia (o 16,3%). Najniższe dynamiki spadku liczby bezrobotnych zaobserwowano wśród cudzoziemców (o 1,7%), kobiet które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (o 4,2%) oraz osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 5,7%).
- ✓ Wraz ze zmianami liczby bezrobotnych zmieniała się struktura tej zbiorowości. W 2016 r. w województwie pomorskim długotrwale bezrobotni stanowili 50,4% ogółu bezrobotnych, liczne grupy tworzyły osoby bezrobotne do 30 roku życia – 28,5% ogółu, osoby powyżej 50 roku życia - 27,5% oraz osoby bez kwalifikacji zawodowych - 31,8%.
- ✓ Zasoby kadrowe do wykorzystania w regionie to bezrobotne kobiety, które w końcu 2016 r. stanowiły 60,0% populacji bezrobotnych. Kobiety do 34 roku życia stanowiły blisko 70% bezrobotnych w tym wieku, a prawie 66% kobiet to osoby długotrwale bezrobotne. Odnotowano ponadto, że bezrobotne kobiety posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia stanowiły blisko 18% ogółu bezrobotnych.
- ✓ W województwie pomorskim najszybciej spadała liczba bezrobotnych najślabiej wykształconych. Liczba bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym spadła o 19,3% (o 8,4 tys.) do poziomu 35,4 tys. osób. W przypadku osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i powyżej spadek był mniej dynamiczny – o 15,0% (o 5,0 tys.) do poziomu 28,8 tys. osób.
- ✓ Obserwowane zmiany nie wpłynęły jednak znacząco na strukturę bezrobotnych według wykształcenia. Najliczniejszą grupą wśród bezrobotnych w 2016 r. były osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (28,1% całej populacji), następnie osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (27,1%) oraz z policealnym i średnim zawodowym (20,3%). Osoby z wykształceniem wyższym stanowiły 12,9% ogółu bezrobotnych, a z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 11,6%.
- ✓ Spadkowi liczby bezrobotnych towarzyszył spadek stopy bezrobocia. W końcu 2016 r. stopa bezrobocia w województwie pomorskim wynosiła 7,3% i była o 1,6 pkt. proc. niższa niż w 2015 r., w którym wynosiła 8,9% (w Polsce stopa bezrobocia wyniosła odpowiednio 8,3% i 9,7%).
- ✓ Województwo pomorskie poprawę sytuacji na rynku pracy odczuwało intensywniej niż przeciętnie w kraju – od 3,5 roku w regionie odnotowuje się niższą stopę bezrobocia niż w kraju. Różnica ta stopniowo wzrasta w grudniu 2016 r. osiągając poziom 1,0 pkt. proc. na korzyść województwa pomorskiego.
- ✓ Bezrobocie w Pomorskiem jest zróżnicowane przestrzennie – najniższą stopę bezrobocia odnotowano w Sopocie (2,9%) i w Gdańsku (3,6%), a najwyższą w powiecie nowodworskim (18,3%) i malborskim (16,0%). W 11 powiatach regionu stopa bezrobocia nie przekroczyła 10%.

Napływ i odpływ

W 2016 r. w województwie pomorskim w urzędach pracy zarejestrowano mniej bezrobotnych niż wyrejestrowano.

- ✓ Od stycznia do grudnia 2016 r. zarejestrowano w ewidencjach powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego 122,4 tys. osób, natomiast wyrejestrowano z ewidencji 135,9 tys. osób.
- ✓ Z powodu podjęcia pracy (subsydiowanej i niesubsydiowanej) wyrejestrowano 68,8 tys. bezrobotnych, tj. 50,6% wszystkich wyłączonych z rejestru.
- ✓ Do działań aktywizacyjnych podejmowanych przez powiatowe urzędy pracy należą: podjęcia pracy subsydiowanej, szkolenia (w tym w ramach bonu szkoleniowego), staże (w tym w ramach bonu stażowego), przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne (w tym w ramach PAI) oraz skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych. W ramach tych działań powiatowe urzędy pracy województwa pomorskiego w 2016 r. wyrejestrowały z ewidencji bezrobotnych 27,5 tys. osób, w tym najwięcej osób objętych zatrudnieniem subsydiowanym (13,7 tys.).
- ✓ Z powodu rozpoczęcia stażu (w tym w ramach bonu stażowego) wyrejestrowano - 6,4 tys. osób., szkolenia (w tym w ramach bonu szkoleniowego) - 4,6 tys. osób oraz rozpoczęcia prac społecznie użytecznych (w tym w ramach PAI) – 2,7 tys. osób.
- ✓ W 2016 r. w województwie pomorskim w wyniku dofinansowania środkami Funduszu Pracy podjęć przez bezrobotnego działalności gospodarczej oraz dofinansowania pracodawcom wyposażenia stanowisk pracy **powstało 5,4 tys. miejsc pracy.**
- ✓ W omawianym okresie osoby bezrobotne nie korzystały z form aktywizacji jakimi są: przygotowanie zawodowe dorosłych i podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę.
- ✓ Należy zwrócić uwagę, że relatywnie wysoki odsetek (33,2%) wśród wyrejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby, które nie potwierdziły w urzędzie pracy gotowości do podjęcia pracy, odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy oraz dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego – łącznie osób takich wyrejestrowało się 45,2 tys.

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

Wolne miejsca pracy zgłaszane do urzędów pracy

- ✓ Od stycznia do grudnia 2016 r. utrzymywała się rekordowo wysoka liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłaszanych przez pracodawców do powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego.
- ✓ **W roku 2016 łącznie zgłoszono 108,3 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (średnio 9,0 tys. ofert miesięcznie),** tj. blisko o jedną czwartą więcej niż w 2015 r. (wzrost o 21,2 tys. miejsc).

Jest to najwyższa liczba wolnych miejsc pracy zgłoszona do urzędów pracy od 18 lat., tj. od momentu powstania województwa pomorskiego.

- ✓ Jedna trzecia wolnych miejsc pracy dotyczyła Trójmiasta (33,0 tys. miejsc).
- ✓ Wzrost liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej odnotowano w 16 powiatach województwa pomorskiego, największy w powiecie tczewskim o 91,8% (o 4,8 tys. miejsc) i w Sopocie o 72,0% (o 0,4 tys. miejsc). Mniejszą niż przed rokiem liczbę wolnych miejsc pracy zgłoszono w powiecie kościerskim, kwidzyńskim, nowodworskim i w Słupsku.
- ✓ 80% miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2016 r. stanowiły miejsca pracy niesubsydiowane – 86,6 tys., natomiast subsydiowane⁷ było co piąte miejsce – 21,7 tys.
- ✓ Podobnie jak w roku poprzednim, subsydiowana była ponad połowa miejsc pracy zgłoszonych do urzędów pracy w powiatach: człuchowskim (57,7%), malborskim (55,7%), bytowskim (54,8%).
- ✓ Dwie trzecie zapotrzebowania pracodawców dotyczyło pracowników z grupy zawodów *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (32,5 tys. wolnych miejsc pracy; 30,1% ogółu wolnych miejsc pracy), *pracownicy wykonujący prace proste* (19,9 tys.; 18,4%) oraz *pracownicy usług i sprzedawcy* (19,1 tys.; 17,6%).
- ✓ Największe zapotrzebowanie zgłaszane przez pracodawców w ramach grupy zawodów *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* dotyczyło spawaczy (3,4 tys. miejsc), przetwórców ryb (1,7 tys. miejsc), murarzy (1,5 tys.), ślusarzy (1,2 tys.), stolarzy i elektryków (po 1 tys.).
- ✓ Największe zapotrzebowanie zgłaszane przez pracodawców w ramach grupy *pracownicy wykonujący prace proste* dotyczyło głównie robotników budowlanych (4,0 tys. miejsc), pakowaczy ręcznych i pomocy kuchennych (po 1,8 tys. miejsc) oraz sprzętaczek biurowych (1,6 tys. miejsc).
- ✓ Największe zapotrzebowanie zgłaszane przez pracodawców w ramach grupy zawodów *pracownicy usług i sprzedawcy* dotyczyły przede wszystkim sprzedawców (4,9 tys. miejsc), robotników gospodarczych (3,7 tys.), kucharzy (1,7 tys.) oraz pracowników ochrony fizycznej (1,4 tys.).

Internetowe oferty pracy

- ✓ Na podstawie „**Raportu Adzuna⁸ – Styczeń 2017**” odnotowano, że w całym kraju w 2016 r. pracodawcy opublikowali łącznie 5,8 mln ofert pracy. Województwo pomorskie znalazło się w pierwszej szóstce województw

z największą liczbą opublikowanych ofert pracy w Polsce. **Liczba ofert pracy w województwie pomorskim w wyszukiwarce Adzuna wynosiła w 2016 r. 353,0 tys. (średnio 29,4 tys. ofert miesięcznie).**

⁷ Praca subsydiowana dotyczy osób, za które w całości lub częściowo dokonywany jest zwrot kosztów ich zatrudnienia (wynagrodzeń, składek, wydatków rzeczowych) m.in. z Funduszu Pracy, PFRON, EFS.

⁸ Raport został opracowany na podstawie danych z wyszukiwarki Adzuna uzyskanych w okresie od 1 stycznia 2016r. do 31 grudnia 2016 ADZUNA, tzw. 'Google dla ofert pracy' działa w 11 krajach na świecie i obsługuje średnio 9 milionów użytkowników miesięcznie.

Inny raport - „**Rynek pracy specjalistów 2016**”⁹ wskazuje, że rok 2016 był kolejnym z rzędu z rekordową liczbą ofert pracy opublikowanych na portalu internetowym Pracuj.pl (486,1 tys. ofert pracy w kraju). Pomorskie znalazło się wśród sześciu województw z największą liczbą ogłoszeń z ofertami pracy na tym portalu – **w 2016 r. w województwie pomorskim opublikowano 32,8 tys. ofert, tj. średnio 2,7 tys. ofert miesięcznie.**

- ✓ Na Pracuj.pl pracodawcy zamieścili dla województwa pomorskiego o blisko 18% więcej ogłoszeń niż w roku 2015 i był to największy wzrost liczby opublikowanych ofert pracy na tym portalu wśród województw (w kraju odnotowano wzrost o blisko 12,0%).
- ✓ W 2016 r. w województwie pomorskim na portalu Pracuj.pl najwięcej ofert pracy pochodziło z branż: handel i sprzedaż (21,0%), bankowość, finanse i ubezpieczenia (13,0%) oraz telekomunikacja i zaawansowane technologie (8,0%).
- ✓ W porównaniu z rokiem poprzednim najwięcej wzrosło zapotrzebowanie na pracowników w branżach: produkcja dóbr szybkozbywalnych – FMCG¹⁰ (o 23,0%), transport i logistyka (o 16,2%) oraz IT (o 15,9%).
- ✓ 71% wszystkich ofert pracy portalu dla regionu skierowanych było do specjalistów, 13,0% - do kierowników, 7% - do pracowników fizycznych.
- ✓ Największym zainteresowaniem pracodawców w województwie pomorskim w 2016 r. cieszyli się specjaliści ds. handlu i sprzedaży (41% udziału we wszystkich ofertach), obsługi klienta (23%) oraz IT (16%).
- ✓ W porównaniu do 2015 r. najbardziej dynamicznie wzrosło zapotrzebowanie na specjalistów obsługi klienta (o 29,2%), IT (o 23,5%) i logistyki (o 22,4%).

Zatrudnianie cudzoziemców

Oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy obywatelom Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej i Ukrainy bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę.

- ✓ W 2016 r. rosło zapotrzebowanie pracodawców na pracę cudzoziemców. W porównaniu do roku poprzedniego odnotowano ponad 2,5 krotny wzrost zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy obywatelom Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej i Ukrainy bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę. Popyt na pracowników zza wschodniej granicy zwiększył się od 2014 r. blisko 12 krotnie.

⁹ Raport opublikowany przez portal pracuj.pl.

Portal powstał w 2000 r. i należy do Grupy Pracuj, będącej właścicielem wiodących marek na rynku rekrutacji on-line w Polsce i na Ukrainie. www.pracuj.pl

¹⁰ Produkty szybkozbywalne (ang. FMCG, fast-moving consumer goods) – produkty sprzedawane często i po względnie niskich cenach. Przykładami dóbr z tej branży są artykuły spożywcze, czy środki czystości.

- ✓ W okresie od stycznia do grudnia 2016 r. **pracodawcy zarejestrowali 67,4 tys. oświadczeń**, tj. o 42,1 tys. więcej niż rok wcześniej.
- ✓ Najwięcej oświadczeń dotyczyło powierzenia wykonywania pracy obywatelom Ukrainy – 62,9 tys., tj. 93,3% ogółu (w roku 2015 – 24,7 tys., tj. 97,9%).
- ✓ Wzrosło zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem obywateli Białorusi. Oświadczenia dotyczące obywateli Białorusi stanowiły 4,3% ogółu, a pozostałych czterech krajów 2,4% łącznie.
- ✓ Najwięcej oświadczeń zarejestrowali pracodawcy w Gdańskim Urzędzie Pracy (31,9 tys., tj. 47,3% ogółu), w PUP w Gdyni (10,5 tys., tj. 15,6%) oraz w Kartuzach (7,9 tys., tj. 11,7%); najmniej w PUP w Malborku (0,1 tys. 0,2% ogółu).
- ✓ Najwięcej cudzoziemców według oświadczeń miało wykonywać pracę¹¹ w *budownictwie* – 17,6 tys. osób (26,1% ogółu), w *przetwórstwie przemysłowym* - 16,0 tys. osób (23,8%) oraz w sekcji *działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* (sekcja ta w dużej części obejmuje działalność agencji pracy tymczasowej, które zatrudniają pracowników tymczasowych na podstawie umowy o pracę na czas określony) - 15,7 tys. (23,3%).
- ✓ Największy, 27 krotny wzrost liczby oświadczeń dotyczył sekcji *dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, działalność związana z rekultywacją* - z poziomu 49 oświadczeń w 2015 r. do 1 344 oświadczeń w 2016 r., kolejny to 12 krotny wzrost obejmujący *działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* z 1 292 oświadczeń do 15 693.
- ✓ Blisko połowa oświadczeń (46,9%, tj. 31,6 tys.) dotyczyła wykonywania pracy przez cudzoziemców jako pracownicy przy pracach prostych, a jedna trzecia (33,0%, tj. 22,2 tys.) – jako robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.
- ✓ W oświadczeniach dominowała praca w oparciu o umowy cywilnoprawne, które stanowiły 84,8% wszystkich umów. Oświadczenia najczęściej były wystawiane na okres od 3 do 6 miesięcy (86,8%).

Zezwolenia wydawane na pracę cudzoziemcom spoza Unii Europejskiej

- ✓ Blisko dwukrotny wzrost odnotowano także w przypadku liczby zezwoleń na pracę cudzoziemców spoza Unii Europejskiej wydanych przez Wojewodę Pomorskiego. W 2016 r. wydano 7,9 tys. zezwoleń, co w porównaniu do 2015 r. oznaczało wzrost o 3,7 tys.
- ✓ Dominowały zezwolenia (89,1%) wydawane obywatelom Ukrainy - 7,0 tys. zezwoleń. W znacznie mniejszej liczbie zezwolenia dotyczyły obywateli innych krajów, m.in.: Indii, Białorusi i Rosji – po 0,1 tys. zezwoleń.
- ✓ Zezwolenia na pracę wydane cudzoziemcom w większości dotyczyły (66,0%) zatrudnienia robotników wykwalifikowanych.
- ✓ Prawie jedną czwartą cudzoziemców zatrudniono w *budownictwie* (1,8 tys. osób).

¹¹ Według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności.

Zwolnienia grupowe

Od 2 lat liczba zwolnień grupowych pozostaje w Pomorskiem na podobnym poziomie.

- ✓ W 2016 r. w województwie pomorskim w ramach dokonywanych przez pracodawców zwolnień grupowych¹², objęto zwolnieniami 0,6 tys. pracowników. W porównaniu z rokiem poprzednim był to niewielki wzrost liczby zwolnionych osób (o 6,2%; o 36 osób).
- ✓ Podobnie jak rok wcześniej najwięcej zwolnień grupowych dokonywały zakłady pracy działające w sekcji PKD *działalność finansowa i ubezpieczeniowa* (41,8% ogółu), wśród których największych zwolnień dokonały przedsiębiorstwa zajmujące się *pośrednictwem pieniężnym* (banki) - 0,3 tys. osób.
- ✓ 1/5 zwolnień grupowych dotyczyła sekcji *budownictwo* - 0,1 tys. osób.
- ✓ Według stanu na koniec grudnia 2016 r. do zwolnień grupowych pozostało 0,1 tys. osób.

W materiale wykorzystano m.in.:

1. Bank Danych Lokalnych GUS marzec/kwiecień 2017 r.
2. Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego w grudniu 2016 r., Urząd Statystyczny w Gdańsku.
3. Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego – IV kwartał 2016 r.
4. Invest in Pomerania <http://www.investinpomerania.pl/dlamediodow.html>.
5. Przegląd sytuacji w zakresie zatrudnienia cudzoziemców.
6. Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.
7. Sprawozdania o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy MPiPS-02.
8. Sprawozdania o wydawanych zezwoleniach na pracę cudzoziemców w RP (MPiPS-04).
9. www.pracuj.pl; raport „Rynek pracy specjalistów 2016”.
10. „Raport Adzuna – Styczeń 2017”
11. Urząd Statystyczny w Gdańsku Infografika „Sytuacja demograficzna województwa pomorskiego na tle Polski w 2016 r.

Wydział Pomorskiego Obserwatorium Rynku Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku
kwiecień 2017 r.

¹² Zgodnie z ustawą z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz.U. z 2016 r., poz. 1474 z późn. zm.) zwolnienie grupowe to rozwiązanie przez pracodawcę zatrudniającego co najmniej 20 pracowników stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, w drodze wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron, jeżeli w okresie nieprzekraczającym 30 dni zwolnienie obejmuje co najmniej:

- 1) 10 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia mniej niż 100 pracowników,
- 2) 10% pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 100, jednakże mniej niż 300 pracowników,
- 3) 30 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 300 lub więcej pracowników.

Zał. 1

Rynek pracy województwa pomorskiego w 2016 roku

Województwo pomorskie	2015 r.	2016 r.	zmiana		
			liczba	% / pkt. proc.	
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w roku (w tys. osób)	287,4	301,9	14,5	5,1%	↑
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w roku (w zł)	4 171,76	4358,51	186,75	4,5%	↑
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (stan w końcu grudnia)	281 861	286 844	4 983	1,8%	↑
Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej (zgłoszone w roku)	87 089	108 333	21 244	24,4%	↑
Oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom (liczba zarejestrowanych oświadczeń w roku)	25 270	67 395	42 125	166,7%	↑
Bezrobotni zarejestrowani (liczba osób; stan w końcu grudnia)	77 662	64 132	-13 530	-17,4%	↓
Stopa bezrobocia (stan w końcu grudnia)	8,9%	7,3%	x	-1,6 pkt. proc.	↓

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01 oraz danych GUS.

Rynek pracy województwa pomorskiego w 2016 roku

Zał. 4

WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH
ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
stan na 31 grudnia 2015 r. i 31 grudnia 2016 r.

Wyszczególnienie	liczba bezrobotnych		zmiana		udział w liczbie bezrobotnych ogółem (w %)		zmiana udziału w pkt proc.
	stan na 31 grudnia 2015	stan na 31 grudnia 2016	liczba	%	stan na 31 grudnia 2015	stan na 31 grudnia 2016	
Kobiety	44573	38481	-6092	-13,7	57,4	60,0	2,6
Mężczyźni	33089	25651	-7438	-22,5	42,6	40,0	-2,6
Z prawem do zasiłku	12732	10250	-2482	-19,5	16,4	16,0	-0,4
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	3843	2866	-977	-25,4	4,9	4,5	-0,4
Dotychczas niepracujący	9769	7547	-2222	-22,7	12,6	11,8	-0,8
Zamieszkałi na wsi	35139	28783	-6356	-18,1	45,2	44,9	-0,3
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	3439	2389	-1050	-30,5	4,4	3,7	-0,7
Cudzoziemcy	115	113	-2	-1,7	0,1	0,2	0,1
Bez kwalifikacji zawodowych	24546	20362	-4184	-17,0	31,6	31,8	0,2
Bez doświadczenia zawodowego	14177	11256	-2921	-20,6	18,3	17,6	-0,7
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	11874	11371	-503	-4,2	15,3	17,7	2,4
Do 30 roku życia	23200	18269	-4931	-21,3	29,9	28,5	-1,4
Do 25 roku życia	12109	9112	-2997	-24,8	15,6	14,2	-1,4
Długotwale bezrobotni	40010	32306	-7704	-19,3	51,5	50,4	-1,1
Powyżej 50 roku życia	21079	17635	-3444	-16,3	27,1	27,5	0,4
Korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	471	825	354	75,2	0,6	1,3	0,7
Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	13690	12912	-778	-5,7	17,6	20,1	2,5
Posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	188	196	8	4,3	0,2	0,3	0,1
Niepełnosprawni	5814	5159	-655	-11,3	7,5	8,0	0,5
Bezrobotni ogółem	77662	64132	-13530	-17,4	100,0	100,0	x

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01.
Opracowanie: Justyna Braczkó - Wydział Pomorskiego Obserwatorium Rynku Pracy - Zespół Badań i Analiz, Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku.